

OGNI SKOWIEC

R XVIII (XXXIII) Nr 6/2025 ISSN 18999-0924 PISMO ZARZĄDU OKRĘGU ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Inspiracja — Karol Olgierd Borchard. „Krążownik spod Somosierry” - „Plamoznik”.

Przetworzenie opisu na polecenia dla AI — Jan Kraśkiewicz. Wykonanie: AI

PREZES MA GŁOS

Rok 2025 jest wyjątkowy dla członków Związku Nauczycielstwa Polskiego. Najstarszy i największy związek zawodowy pracowników oświaty obchodzi 120 – lecie powstania. To czas kiedy wspominamy bogatą historię i tradycję organizacji walczącej o nauczycieli i polską szkołę. Nie zapominamy równocześnie, że teraz my – członkowie ZNP – tworzymy jej teraźniejszość i przyszłość.

Na każdym szczeblu struktury związkowej odbywają się obchody jubileuszowe. Okręg Śląski ZNP w sposób szczególny wpisał się w tą historyczną oś czasu, gdzie Debata Jubileuszowa poświęcona była przeszłości, XXII Dzień Związkowca w Raciborzu odnosił się do tego, co dzieje się „tu i teraz”, a XXI Ogólnopolski Zlot Młodych Nauczycieli był najlepszą okazją, by mówić o przyszłości Związku.

Oddziały ZNP naszego Okręgu z dużym zaangażowaniem włączyły się w organizację 120 urodzin Związku Nauczycielstwa Polskiego. Wielokrotnie były one też połączone z pięknymi jubileuszami 50, 70, 80 – lecia powstania tych oddziałów. Obchody miały różne formy: od spotkań działaczy, poprzez konferencje, debaty, bale jubileuszowe, gale, wycieczki, biesiady, po odsłonięcie ławeczek, tablic pamiątkowych czy pomnika Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. Bardzo dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się w przygotowanie tych obchodów. Ich ilość i wysoki poziom organizacyjny świadczą o tym, jak dużą wagę przywiązujemy do korzeni, historii i tradycji.

Dla mnie jako Prezesa Okręgu Śląskiego ZNP ten czas miał także szczególne znaczenie. 6 grudnia minął rok kadencji – czasu pełnego wyzwań, mierzenia się z innymi zadaniami, odnajdywania siebie na nowym miejscu, pracy, która przynosiła satysfakcję i spełnienie. Za pomoc, wsparcie, dobrą radę, ale i konstruktywną krytykę wszystkim dziękuję.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzę Wam Koleżanki i Koledzy chwili wytchnienia, czasu dla siebie i bliskich, ciepła domowego ogniska, a Nowy Rok niech przyniesie nadzieję na lepsze jutro w życiu rodzinnym, zawodowym i związkowym. Do Siego Roku!

Prezes Okręgu Śląskiego ZNP– Aneta Mastalerz

Dziś w numerze:

1. *26.10—Dzień Pamięci o Tajnej Organizacji Nauczycielskiej,*
2. *Debata—Przeszłość,*
3. *Dzień Związkowca w Raciborzu — Teraźniejszość,*
4. *„Młodzi Nauczyciele” i ich problemy poruszane na kolejnym Zlocie—Przyszłość,*
5. *Obchody rocznicy 120-lecia ZNP połączone z rocznicami istnienia oddziałów w Okręgu Śląskim,*
6. *Prezes ma głos.*

NIEPOKÓJ I NADZIEJA

Zacząć trzeba od przeprosin. Nie udało nam się zmieścić w Ogniskowcu wszystkich materiałów, które do nas spłynęły i które sami wypracowaliśmy.

Usiłowaliśmy to zrobić, ale się nie dało. Numer musiałby mieć ponad trzydzieści stron.

Postanowiliśmy część Waszych relacji i dokonań przedstawić w następnym numerze.

Mamy nadzieję, że nas zrozumiecie Drodzy Czytelnicy.

Koniec roku to zwykle czas podsumowań i jednocześnie budowania i planowania przyszłości.

Jako Związek skończyliśmy 120 lat, przetrwaliśmy dwie wojny światowe i stan wojenny.

Czas jest bardzo niespokojny i może należy zastanowić się, jakie są możliwości prawne funkcjonowania Związku od Ogniska, aż do ZG w czasie stanu wojennego?

Zbliżają się Świąta i Nowy Rok, to zawsze jest czas nadziei i podsumowań.

Nadzieja, że poradzimy sobie w trudnych czasach jako opiekunowie rodzin i młodzieży i jako Związek.

Nadzieja wynika z tego, że zaczynaliśmy pod zaborami, przetrwaliśmy dziejowe zawieruchy, istniejemy i będziemy istnieć jako Związek i tworzący go ludzie, dla których dobro drugiego człowieka jest najważniejsze.

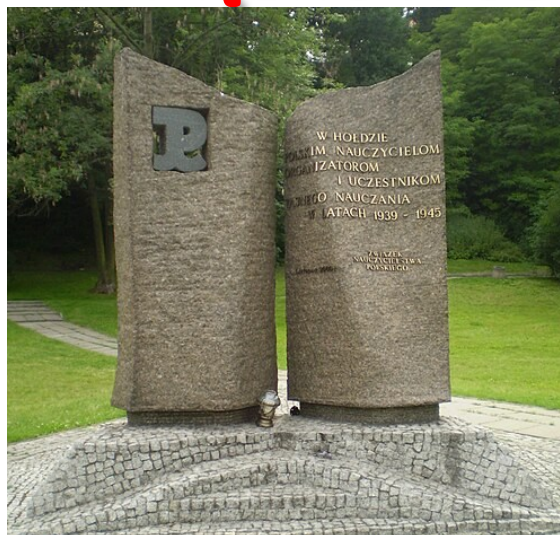
Jan Kraśkiewicz

Redakcja: Jan Kraśkiewicz, Ewa Olszok—z-ca redaktora naczelnego, sekretarz redakcji—Monika Klyszcz-Kaczmarek. Korekta: Jolanta Głuszkowska-Drabik. Wydanie internetowe: Damian Bader. VPN: 439. email: ogniskowiec@znp.edu.pl wydawca: slok@znp.edu.pl Zdjęcia : Ewa Olszok, Zenon Przybyła, Monika Klyszcz –Kaczmarek

PAMIĘCI NAUCZYCIELI - ZWIĄZKOWCÓW

26 października

**Dniem Pamięci
o Tajnej Organizacji
Nauczycielskiej**

26 października 2025 roku po raz pierwszy obchodziliśmy Dzień Pamięci o Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. W tym dniu członkowie i członkinie ZNP upamiętniali dokonania Tajnej Organizacji Nauczycielskiej i nauczycieli tajnego nauczania, składali kwiaty pod pomnikami i tablicami TON. Był to wyraz hołdu dla nauczycieli, którzy w okresie okupacji hitlerowskiej z odwagą i poświęceniem prowadzili tajne nauczanie, przyczyniając się do podtrzymania polskiej kultury, wiedzy i tożsamości narodowej!

26 października w 1939 r., podczas zebrania w mieszkaniu prezesa ZNP Zygmunta Nowickiego, zapadła decyzja o przejściu Związku Nauczycielstwa Polskiego do konspiracyjnej działalności pod nazwą Tajna Organizacja Nauczycielska (TON).

W tym roku Sekretariat Zarządu Głównego ZNP przyjął specjalną uchwałę w tej sprawie i postanowił ustanowić dzień 26 października każdego roku Dniem Pamięci o Tajnej Organizacji Nauczycielskiej.

Tajna Organizacja Nauczycielska to kryptonim podziemny Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Źródło: <https://znp.edu.pl/26-pazdziernika-obchodziliśmy-dzien-pamieci-o-ton/>

Tajna Organizacja Nauczycielska
to kryptonim podziemny Związku
Nauczycielstwa Polskiego (1939-1945).

26 października

**Dniem Pamięci o Tajnej
Organizacji Nauczycielskiej**

www.znp.edu.pl

XXII DZIEŃ ZWIĄZKOWCA - RACIBÓRZ

18 października 2025 r. w Domu Kultury Strzecha w Raciborzu, odbyła się wyjątkowa uroczystość, łącząca XXII Dni Związkowca, którego współorganizatorem był Związek Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Okręgu Śląskiego, świętowaliśmy 120-lecie Związku Nauczycielstwa Polskiego, 80-lecie istnienia Związku Nauczycielstwa Polskiego w Raciborzu oraz 100-lecie Ogniskowca – naszego śląskiego związkowego pisma.

Pożegnanie starego sztandaru

Ceremonia rozpoczęła się od głęboko symbolicznego momentu. Uczestnicy byli świadkami **pożegnania historycznego sztandaru** Oddziału Międzygminnego ZNP w Raciborzu. Sztandar ten, nadany przez Zarząd Główny ZNP 27 kwietnia 1979 r. i będący niemyym świadkiem 46 lat działalności, ucierpiał w pamiętnej powodzi w 1997 roku, kiedy to siedziba związku została kompletnie zalana przez „powódź tysiąclecia”. Zarząd Oddziału Międzygminnego ZNP w Raciborzu zdecydował,

że będzie on pełnił funkcję historyczną i będzie przechowywany w siedzibie Oddziału w odpowiedniej gablocie.

Po ceremonii pożegnania nastąpiło uroczyste **nadanie nowego sztandaru** Oddziałowi Międzygminnemu ZNP w Raciborzu. Nowy sztandar symbolizuje nieugiętość, ciągłość działalności ZNP na Ziemi Raciborskiej oraz gotowość do kontynuowania misji, będąc jednocześnie pomostem łączącym bogatą tradycję z przyszłością.

Uroczystość uświetniła obecność prominentnych gości, w tym prezesa ZNP **Sławomira Broniarza**, który nawiązał do 120-letniej tradycji Związku. Wśród zaproszonych znaleźli się m. in. kol. **Jadwiga Aleksandra Rezler** – wiceprezes ZG ZNP, a wcześniej wieloletnia prezeska Okręgu Śląskiego ZNP, kol. **Aleksander Bogusławski** – przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej, kol. **Aneta Trojanowska** – wiceprezes Rady Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP, kol. **Marcin Domin** – wiceprezes Okręgu Małopolskiego ZNP, **Piotr Chraniuk** prze-

Nowy sztandar—uroczyste przekazanie

wodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej, **Jan Kraśkiewicz** – redaktor naczelny „Ogniskowca”, jak również koledzy i koleżanka z OPZZ na czele z kol. **Błażem Mądrzyckim** – wiceprzewodniczącym OPZZ, Śląska Kurator Oświaty **Aleksandra Dyla**, senator **Henryk Siedlaczek**, posłanka na sejm **Gabriela Lenartowicz**, starosta raciborski **Grzegorz Swoboda** oraz prezydent Raciborza **Jacek Wojciechowicz**.

XXII DZIEŃ ZWIĄZKOWCA - RACIBÓRZ

Głównym punktem XXII Dnia Związkowca było wręczenie odznaczeń i medali dla zasłużonych działaczy.

Wśród uhonorowanych z raciborskiego Oddziału znalazły się:

- **Wiesława Kręć** – odznaczona **Złotym Medalem za Długoletnią Służbę**
- **Krystyna Schroeder** – uhonorowana **Medalem Komisji Edukacji Narodowej**
- **Anna Nowak-Malcherek i Kazimierz Domasik** – uhonorowani **Złotą Odznaką ZNP**

Antoni Zygałto i Czesława Gurazda – uhonorowani Jubileuszowym Medalem 120 lat ZNP

W tym roku nagrodę Prezesa Okręgu Śląskiego ZNP z naszego Oddziału otrzymały koleżanki: Teresa Cwik – prezes i Anna Nowak-Malcherek – wiceprezes.

Patronat nad imprezą objęli: Starosta Raciborski Grzegorz Swoboda, który zasponsorował w tym dniu dla wszystkich uczestników zwiedzanie naszego pięknego Zamku Piastowskiego oraz Prezydent Miasta Racibórz Jacek Wojciechowicz, który udostępnił nam Dom Kultury „Strzecha”, za co bardzo dziękujemy.

Uroczystość uświetniły występy zespołów Frelki i Bombelki pod kierunkiem Aleksandry Flegler ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Raciborzu.

Obchody osłodziły nam wyroby cukiernicze, które zostały zasponsorowane przez naszego lokalnego producenta – firmę Mieszko.

Dziękujemy również uczennicom CKZiU nr 1 w Raciborzu za profesjonalną obsługę gości w trakcie poczęstunku.

Bardzo dziękujemy dyrektorom, członkom prezydium oddziałów ZNP oraz osobom odznaczonym za tak liczne przybycie i świętowanie razem z nami.

Anna Nowak-Malcherek

XXII DZIEŃ ZWIĄZKOWCA - RACIBÓRZ

*Złoty Krzyż Zasługi i Medal za Długoletnią Służbę**

ZNP Mysłówice	Pilarek Sławomir
ZNP Sosnowiec	Borkowska Marzena
	Sokólska Anna
	Sośnicka-Rokita Beata
ZNP Racibórz	Kręć Wiesława
	Tysa Barbara

Odnaczeni—Medal Komisji Edukacji Narodowej

Dąbrowa Górnicza	Jagodzińska Monika
	Ziółko Violetta Anna
	Siewierska Barbara
	Ślęzak Marzenna
ZNP Katowice	Ogaza Dorota
ZNP Kłobuck	Bugaj Beata
	Głajzner Katarzyna
	Jaskuła Aleksandra (2024)
	Jędryszczak Barbara
	Mrozowicz-Poch Marta
	Neczajewska-Kozińska Anna
	Puchała Sylwia
	Siejka Beata
ZNP Łaziska	Abidellaoui Iwona
	Gubała Aneta
	Kaleta-Kolonko Daria
	Liszka Ewa
	Szuła Małgorzata
ZNP Mysłówice	Jankowicz Aleksandra
	Krauzowicz Krzysztof
	Ziemba Beata
	Cieplik-Pochopień Michalina
ZNP Siemianowice	Gapińska Krystyna
	Rogosińska Joanna
ZNP Siewierz	Buła Aleksandra
ZNP Racibórz	Schroeder Krystyna

W chwili przygotowywania* materiału do publikacji wiemy, że prezydent podpisał przyznanie „Medalu za Długoletnią Służbę” dla: Marzeny Borkowskiej, Anny Sokólskiej, Beaty Sośnickiej Rokity i Wiesławy Kręć.

XXII DZIEŃ ZWIĄZKOWCA - RACIBÓRZ

Złota Odznaka ZNP

ZNP Bielsko Biała	Szymanek-Byrska Monika
ZNP Częstochowa	Górniak Bożena
	Pawińska Katarzyna
	Pulcer Katarzyna
	Wincek Małgorzata
ZNP Łazy	Gądek Bogdan
	Gocyla-Dusza Ewelina
ZNP Mysłowice	Stachowicz Grażyna
ZNP Siemianowice Śl.	Kaim Halina
	Nowaczyk Michał
	Popczyk Natalia
ZNP Wodzisław Śl.	Fojcik Iwona
ZNP Żory	Dyrna Katarzyna
	Gryman Katarzyna
	Zdziebło Agnieszka
ZNP Racibórz	Domasik Kazimierz
	Nowak-Malcherek Anna

Tytuły honorowe

ZNP Katowice	Szmajda Jerzy
ZNP Mikołów	Kapała Elżbieta
	Sroka Gabriel
ZNP Mszana	Mitko Maria
	Wiertelorz Wanda
ZNP Mysłowice	Fabryczny Marek
ZNP Rybnik	Piekarz Kazimierz
ZNP Warszawa Śródmieście	Rezler Jadwiga Aleksandra

Przyjaciel ZNP

Pszczyna	Cieszewski Damian
Zabrze	Mleczko Marian

PIĘĆ MINUT OGNISKOWCA

Redakcja „Ogniskowca” z prezesem Broniarzem.
Stoją od lewej: Monika Kłyszcz-Kaczmarek, Sławomir Broniarz,
Ewa Olszok, Jan Kraśkiewicz.

W dniu 18 października 2025 r. w Raciborzu podczas XXII Dnia Związkowca Nasza Redakcja miała swoje 5 minut.

Postanowiliśmy – korzystając z okazji największej uroczystości związkowej na Śląsku – uczcić również nasz Jubileusz 100-lecia „Ogniskowca”. Cała redakcja wystąpiła na scenie, dziękując wszystkim tym, którzy do naszego pisma przyłożyli rękę w ostatnich latach. Zaprosiliśmy Kazimierza Piekarza, Jerzego Szmajdę, Mariana Jeleśniańskiego oraz Sergiusza Karpińskiego, by wręczyć im drobne upominki na pamiątkę dzisiejszych wydarzeń. Ten ostatni nie mógł do nas przybyć, lecz skierował na ręce redaktora Kraśkiewicza list, który odczytała Ewa Olszok. Był on o tyle ważny, iż pokazywał zagmatwaną historię „Ogniskowca” i jego Redaktorów. Pragnęliśmy także – jako Redakcja – podziękować Tym, którzy wkładają wiele pracy w nasze pismo, ale nie widać Ich na co dzień. Na ręce Prezes Okręgu Anety Mastalerz wręczyliśmy upominki i podziękowania dla Jolanty Głuszkowskiej-Drabik – korektorki oraz Damiana Badera – odpowiedzialnego za wydania internetowe.

Dużym wyróżnieniem było dla nas, iż członkowie Redakcji: Jak Kraśkiewicz, Ewa Olszok oraz Monika Kłyszcz-Kaczmarek zostali uhonorowani medalem 120 – lecia ZNP, a kol. Naczelnicy otrzymał Nagrodę Prezesa Okręgu.

Niech nam żyje „Ogniskowiec”!

Ewa Olszok

JUBILEUSZ W RACIBORZU

PREZESI ODDZIAŁU W LATACH 1945 - 2025

Józef Szrokosz-Jurlewicz
1945-1947

Bronisław Łotocki
1947-1949

Alojzy Sitek
1949-1951

Antoni Łoż
1951-1955

Helena Polowa-Stachowska
1955-1956

Zbigniew Pałys
1956-1966

Augustyn Leśnik
1966-1972

Michał Pudło
1972-1981

Stanisław Kubacki
1983-1996

Antoni Zygałło
1996-2006

Grażyna Żółkiewicz
2006-2008

Teres Ćwik
2008– nadal

W 1945 r. przebywający na terenie Raciborza nauczyciele, (w większości przedwojenni członkowie Związku Nauczycielstwa Polskiego), zaczęli z własnej inicjatywy organizować nie tylko życie szkolne, ale również związkowe. W październiku 1945 roku z inicjatywy Eugeniusza Bilińskiego, odbyło się pierwsze spotkanie, na które zaproszono wszystkich nauczycieli z Raciborza. Na tym zebraniu dokonano wyboru władz związkowych w składzie:

- Józef Srokosz-Jurlewicz – Prezes Ogniska ZNP,
- Franciszek Zontek i Antoni Kosiński – zastępcy
- Genowefa Kamionka i Brunon Strzałka – członkowie Zarządu.

Lokal ogniska mieścił się w budynku Inspektoratu Szkolnego przy ul. Wolności 1, a następnie od 1946 roku w budynku przy ul. Londzina, gdzie zorganizowano:

- kancelarię Związku,
- stołówkę nauczycielską, prowadzoną przez Genowefę Kamionkę i Janinę Zabudowa,
- „hotelik nauczycielski”, nad którym pieczę sprawowała Irena Rożkowska oraz świetlicę nauczycielską, która była ośrodkiem życia towarzyskiego i kulturalnego.

Z inicjatywy Związku zorganizowano spółdzielnię „Samopomoc Nauczycielska” oraz Spółdzielnię Księgarską, której kierownikiem został Helmut Sobczak.

Z czasem ognisko objęło swym zasięgiem nie tylko miasto, ale i powiat. W związku z tym, we wrześniu

JUBILEUSZ W RACIBORZU

1947 roku odbył się Zjazd Powiatowy ZNP, na którym ukonstytuowały się władze powiatowe z Bronisławem Łotockim jako prezesem (1947 – 1949).

Na tym Zjeździe zapadła decyzja o zorganizowaniu ognisk związkowych we wszystkich większych szkołach i placówkach oświatowych na terenie miasta i powiatu, które później zostały przekształcone w Zakładowe Organizacje Związkowe (ZOZ) i Międzyzakładowe Organizacje Związkowe (MOZ).

Od 1956 r. nową formą pracy Oddziału, poprzez Ogniska stały się konferencje rejonowe, które spotkały się z dużym poparciem nauczycieli i wzrostem liczby członków ZNP, wynoszącym 82% zatrudnionych pracowników oświaty.

Ważnym ogniwem pracy Oddziału stała się utworzona w kwietniu 1957 roku Powiatowa Komisja Spółdzielni Uczniowskich, której inicjatorem był Zbigniew Pałys.

Rada Zakładowa ZNP w Raciborzu za całokształt działalności otrzymała w dniu 27 kwietnia 1979 roku **sztandar ufundowany** przez Zarząd Główny ZNP.

W latach 1959 – 1983 aktywnie działał, osiągając sukcesy, chór ZNP. W latach 70-tych sukcesy odnosiła raciborska nauczycielska drużyna piłki siatkowej na szczeblu ogólnopolskim. Przez wiele lat działał Nauczycielski Klub Fotograficzny ZNP.

Sytuacja, jaka wytworzyła się w kraju po sierpniu 1980 roku, zapoczątkowała przemiany w ruchu związkowym na terenie Raciborza.

W 1983 r. powołano Komitet Założycielski w liczbie 36 osób, na czele ze Stanisławem Kubackim. Zasadniczym zadaniem Komitetu było opracowanie statutu i przedstawienie go do rejestracji, która odbyła się 17 maja 1983 roku w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach i tym samym Związek Nauczycielstwa Polskiego przy Urzędzie Miejskim – Wydziale Oświaty i Wychowania w Raciborzu, uzyskał osobowość prawną.

Stanisław Kubacki (1983 – 1986)

Przewodniczącym Zarządu na lata 1983 – 1986 został Stanisław Kubacki, a cały jego skład zarejestrowano 19 lipca 1983 roku w Sądzie Wojewódzkim w Katowicach.

Ważnym elementem działalności związkowej jest opieka nad emerytowanymi pracownikami oświaty. W 1957 r. powstała **Sekcja Emerytów i Rencistów**. W latach 1957-1980 przewodniczącym SEiR był Marian Nitefor. Do 1994 r. przewodniczącym sekcji był kol. Władysław Woźny. W latach 1994 – 2006 przewodniczącą SEiR była Eugenia Błaszczok. Od 2006 do 2017 Michał Pudło, a w latach 2017-2019 Genowefa Młynarczyk. Od 2019 r. Przewodniczącą OSEiR jest kol. Czesława Gurazda.

W latach 1986 – 2006 funkcję **Prezesa Oddziału ZNP** w Raciborzu pełnił kol. Antoni Zygałto, który w 2005 r., odebrał w imieniu ZNP Tytuł „Zasłużony dla Miasta Raciborza” wraz z medalem.

Medal został przyznany przez Radę Miasta Raciborza za dbałość o sprawy środowiska nauczycielskiego, pełnienie misji rzecznika praw pracowników oświaty i służbę lokalnemu środowisku.

Od 1966 r. do 2006 r. siedziba Oddziału ZNP w Raciborzu mieściła się w budynku Wydziału Oświaty Urzędu Miasta Racibórz przy Placu Okrzei 4. W 1997 r. w wyniku powodzi, biuro ZNP zostało całkowicie zalane i zniszczeniu uległo zarówno wyposażenie, jak również cała dokumentacja związkowa.

W latach 2006 – 2017 biuro Oddziału ZNP funkcjonowało w Gimnazjum nr 5 w Raciborzu przy ul. Opawskiej 81.

Od czerwca 2008 r. prezesem Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Raciborzu jest Teresa Ćwik.

Obecnie Oddział Międzygminny ZNP w Raciborzu zrzesza 881 osób zatrudnionych w 51 placówkach, dla których organami prowadzącymi są: Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe w Raciborzu, Miasto Racibórz, Gmina Kuźnia Raciborska, Gmina Nędza, Gmina Rudnik i Gmina Krzanowice.

Anna Nowak-Malcherek

JUBILEUSZ W RACIBORZU - SENIORZY

23 października 2025 r. odbyło się coroczne spotkanie emerytowanych członków Związku Nauczycielstwa Polskiego w Raciborzu.

Życzenia dla zgromadzonych emerytowanych pracowników oświaty złożyli: Katarzyna Gołębiowska - w imieniu Senatora Henryka Siedlaczka, Maria Szymanowska i Jan Goldman – wizytatorzy Kuratorium Oświaty, Ewa Lewandowska i Adrian Plura – w imieniu Starosty Raciborskiego, Michał Kuliga – Wiceprezydent Miasta Racibórz, Anna Szostak – Sekretarz Gminy Nędza. W trakcie uroczystego spotkania związkowego wystąpił zespół wokально-muzyczny ze Szkoły Podstawowej nr 13 w Raciborzu pod kierunkiem Iwony Sedlaczek i Pawła Ignac.

Odnakę związkową „Za 50 lat Przynależności do ZNP” odebrały kol.: Lidia Bedryj, Zofia Plewczyńska i Teresa Mandrysz.

Gratulacje za wręconą wcześniej przez Prezesa ZNP Sławomira Broniarza „Złotą Odnakę ZNP”, odebrali kol. Anna Nowak-Malcherek i Kazimierz Domasik.

Z okazji Jubileuszu 120 lat ZNP, Prezes Oddziału Międzygminnego ZNP w Raciborzu Teresa Ćwik wręczyła podziękowanie i odznakę „120 lat ZNP” dla osób, które od wielu lat aktywnie działają w Zarządzie Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP w Raciborzu. Odnakę otrzymali kol.: Urszula Chlebek, Kazimierz Domasik, Czesława Gurazda, Maria Jurczykowska, Teresa Kaczorowska, Kamila Kubiak, Halina Kwiecień, Genowefa Młynarczyk, Zbigniew Mużalak, Józefa Osuchowska, Krystyna Pięta, Sławomir Szwed i Antoni

Zygadło (Prezes Oddziału ZNP w latach 1986-2006).

Chwilą ciszy uczczono zmarłych w ostatnim roku związkowych kolegów: Malcharek Małgorzata (zm. 3.11.2024 - 89 lat), Krakowska Stefania (zm. 2.01.2025 - 97 lat), Stępień Aleksandra (zm. 6.03.2025 - 62 lata), Restel Krystyna (zm. 26.03.2025 - 67 lat), Krzyżok Maria (zm. 13.08.2025 - 86 lat), Pacelt Krzysztof (zm. 12.09.2025 - 75 lat).

Anna Nowak-Malcherek

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ZABRZE

Jubileusz tradycji, wspólnoty i pasji — 80-lecie Oddziału ZNP w Zabrzu oraz 120-lecie Związku Nauczycielstwa Polskiego

Kilka miesięcy przygotowań - spotkań, wymiany opinii i pomysłów, nieprzewidzianych sytuacji i kreatywnych reakcji na nie, stresu, ale także podekscytowania. **26 września 2025 roku w Teatrze Nowym w Zabrzu odbyła się uroczystość, która na długo pozostanie w pamięci uczestników. Oddział Związku Nauczycielstwa Polskiego w Zabrzu świętował swoje 80-lecie, a cała organizacja - 120 lat działalności. To był dzień pełen emocji, wspomnień i wdzięczności dla wszystkich, którzy tworzą historię ZNP.**

W murach Teatru Nowego w Zabrzu przywitaliśmy wielu znamienitych gości, min.: kol. **Jadwigę Aleksandrę Rezler** – Wiceprezes ZG ZNP, kol. **Anetę Mastalerz** – Członkinię Prezydium ZG ZNP, Prezes Okręgu Śląskiego, Pana Prezydenta Miasta Zabrze **Kamila Żbikowskiego**, p. **Grzegorza Olejniczaka** – Przewodniczącego Rady Miasta, p. **Łucję Chrzęstek – Bar** – Wiceprzewodniczącą Rady Miasta, p. **Wojciecha Niezgodę** – Przewodniczącego Komisji Edukacji, p. **Aleksandrę Dylę** – Śląską Kurator Oświaty, p. **Jakuba Padewskiego** - Zastępcę Dyrektora Delegatury Kuratorium Oświaty w Gliwicach, p. **Czesławę Winecką** - Naczelnik Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych, p. **Wojciecha Świerkosza** – Zastępcę Naczelnika Wydziału Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych, kol. **Ewę Niedbatę** - Wiceprezes ZOŚ ZNP, kol. **Monikę Łazowską** – Członkinię ZG ZNP, Wiceprezes ZOŚ ZNP, kol. **Zbigniewa Dworeckiego** – Członka Prezydium ZG ZNP, Przewodniczącego Krajowej i Okręgowej SEiR, Wiceprezesa ZOŚ ZNP, kol. **Mirosława Kozika** – Członka ZG ZNP, Sekretarza ZOŚ ZNP i Rzecznika Prasowego Okręgu Śląskiego, kol. **Anetę Trojanowską** – Prezes Rady Uczelnianej ZNP w UŚ, kol. **Błażeja Mądryckiego** – Wiceprzewodniczącego OPZZ, kol. **Wacława Czerkawskiego** – Przewodniczącego Rady OPZZ Województwa Śląskiego oraz prezesów oddziałów, pełnomocników rejonów, członków sekretariatów oddziałów, prezesów i członków ognisk, dyrektorów szkół i

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ZABRZE

placówek oświatowych, naszych przyjaciół i sympatyków.

Muzycznym akcentem powitała nas Ania Laskowska – 16 letnia wokalistka, pianistka, kompozytorka i aranżerka, która swoim głosem wprowadziła zgromadzonych w podniosły, a zarazem serdeczny nastrój.

Następnie kol. Prezes Jolanta Jaskółka poprosiła o wprowadzenie pocztu sztandarowego Oddziału ZNP w Zabrzu oraz wspólne odśpiewanie hymnu ZNP.

„Narody tracąc pamięć – tracą przyszłość.” A my pamiętamy, dlatego, świętujemy jubileusz tradycji, współpracy, odpowiedzialności, odwagi i wartości. Po oficjalnym rozpoczęciu prowadzenie uroczystości objęły kol. Jolanta Jaskółka oraz kol. Katarzyna Kaziród-Wójcik, które z ogromnym zaangażowaniem i ciepłem poprowadziły cały jubileusz, witając przybyłych gości.

„Wszystko zaczyna się od myśli. Myśli prowadzą do uczuć. Uczucia prowadzą do działania. Działania prowadzą do rezultatów.” Jak trafne są słowa Józefa Becka? Po tych słowach do zabrania głosu została zaproszona prezes Oddziału ZNP w Zabrzu Jolanta Jaskółka, która konsekwentnie kontynuuje tradycję Związku, łącząc ją z wyzwaniem współczesności. Kobieta, której serce bije rytmem ZNP i pozwala jej z pasją i energią dbać o naszą zabrańską, związkową wspólnotę. Zebrani mogli wysłuchać historię zabrańskiego środowiska nauczycielskiego, podkreślając znaczenie solidarności, zaangażowania i misji edukacyjnej. Prezentacja multimedialna towarzysząca jej słowom, ukazała codzienne życie, inicjatywy i wspólny wysiłek członków związku.

120 lat to kawał czasu, 80 - to duża jego część. Można powiedzieć, że kiedy ZNP powstawało, nikt nie wiedział jeszcze, czym jest e-mail, a nauczyciel miał więcej kredy, niż dokumentów do wypełnienia. Jedno się nie zmieniło, Związek Nauczycielstwa Polskiego to ludzie, często pamiętający pierwsze zjazdy, konferencje sprawozdawczo - wyborcze, księgi ewidencji członków wypisywane ręcznie, spóźnione protokoły, debaty przy herbacie czy, już bardziej współcześnie, ze sprzętem audiowizualnym, marsze, pikieety, ale również spotkania, wspólne szkolenia i integracja.

I takim człowiekiem jest kol. Zofia Golemo, „Nasza Zosia”, która od 74 lat należy do Związku. Została ona wyróżniona medalem okolicznościowym oraz listem gratulacyjnym - cała sala nagrodziła ją długimi brawami, doceniając jej niezwykłą lojalność i oddanie sprawom nauczycieli. Był to szczególnie wzruszający moment.

Następnie wręczono honorowe Odznaki za 50 lat przynależności do ZNP, które przyznano: kol. **Helenie Grzywnowicz**, kol. **Czesławowi Korusowi** oraz kol. **Barbarze Sądejskiej**. Z kolei najwyższe odznaczenia związkowe, czyli Złote Odznaki ZNP, Zarząd Główny nadał koleżankom: **Justynie Adamiak**, **Gabrieli Biadacz**, **Martynie Dziewanowskiej-Gęborek**, **Beacie Furtak**, **Helenie Jurczyk**, **Danucie Kaczmarczyk**, **Katarzynie Kaziród-Wójcik**, **Marii Klich**, **Magdalenie Koik**, **Annie Krzyżanowskiej**, **Natalii Pogodzie** i **Anecie Wasilewskiej**.

Nie zabrakło też niespodzianki. Członkowie zabrańskiego oddziału ZNP przygotowali dla prezes **Jolanty Jaskółki** podziękowania oraz wyjątkową grafikę autorstwa kol. **Natalii Niedbały**. Prezes była wzruszona i zaskoczona tym gestem, który potwierdził, jak bardzo doceniane jest jej zaangażowanie i serce włożone w działalność oddziału.

Część oficjalną zakończyło przekazanie legitymacji związkowych dwojgu nowym członkom, a także podziękowania gościom i przyjaciołom, którzy przyjęli zaproszenie oraz wszystkim, którzy przyczynili się do organizacji tej wyjątkowej uroczystości.

Uroczystość zbieńczyło wyprowadzenie sztandaru.

Po części oficjalnej uczestnicy mogli obejrzeć wystawę grafik Natalii Niedbały, która od ponad 18 lat jest członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego. Od zawsze fascynowała ją grafika i eksperymentowanie z

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ZABRZE

różnymi technikami wyrazu w materiałach malarskich. To pierwszy raz, kiedy miała możliwość zaprezentowania ich w przestrzeni publicznej.

Zwieńczeniem wieczoru był **spektakl „Archiwum 59”** w wykonaniu aktorów Teatru Nowego w Zabrze.

Ten wyjątkowy, piątkowy wieczór był ukoronowaniem pracy wielu pokoleń nauczycieli, wychowawców, pracowników oświaty, działaczy związkowych i ludzi, którym bliskie są wartości edukacji, szacunku, patriotyzmu i wspólnoty. Brzmi dumnie, lecz było nie tylko dumnie, ale też ciepło, trochę wspomnieniowo, uroczyście, a momentami wzruszająco...

Katarzyna Kaziród- Wójcik

TO 80 LAT ODDZIAŁU ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO W ZABRZU

Jolanta Jaskółka

...wszystko zaczęło się 120 lat temu, w maleńkiej wsi Pilaszków pod Łowiczem. Początki to walka o prawo do nauczania w języku polskim.

Kolejny trudny okres to lata okupacji i konspiracyjna działalność w szeregach TONu, czyli Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. Przygotowując w 2005 roku publikację „60 lat Związku Nauczycielstwa Polskiego w Zabrze”, odnalazłam również w naszym mieście nazwiska 45 bohaterów tamtych wydarzeń. Związek Nauczycielstwa Polskiego, w hołdzie nauczycielom TON, ustanowił dzień 26 października Dniem Pamięci o Tajnej Organizacji Nauczycielskiej.

Historia zabrzańskiego Oddziału zaczęła się w pierwszych miesiącach 1945 roku, kiedy w Zabrze pojawiło się 23 polskich nauczycieli. Powołano pierwsze w mieście ognisko Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Od tego momentu do dziś na czele Oddziału ZNP w Zabrze stało 18 prezesów, w tym cztery kobiety: Janina Żłabowa, Róża Stryj, Joanna Nikołajew, Jolanta Jaskółka.

Pomimo trudnych warunków 15 kwietnia 1945 roku zainaugurowano pierwszy po wojnie rok szkolny w 23 szkołach podstawowych i 22 przedszkolach.

Lata bieły, a liderzy skupiali wokół siebie innych zapaleńców, starali się – mimo wciąż zmieniającej się rzeczywistości, realizować szlachetne cele i zadania. Wytyczoną wtedy drogą wciąż podążały kolejne pokolenia ludzi, zawsze gotowych na nowe wyzwania. Walczyli o jakość oświaty, o dobro szkoły i ucznia, o warunki pracy i płacy pracowników oraz o godność zawodu nauczyciela. Jak widać do dziś konsekwentnie realizujemy to, co stanowi sens naszej związkowej działalności: współpraca, tradycja, zaangażowanie, wyzwanie, doświadczenie, przyjaźń, integracja, zaufanie, pomoc, bezpieczeństwo, program, uczeń, projekt, nauczyciel, prestiż, obrona, pracownik, wsparcie...człowiek.

Od zawsze dbaliśmy o to, aby codzienna praca miała sens i przynosiła oczekiwane efekty, dlatego organizowane były szkolenia, zebrania, akcje pomocowe i te, kiedy musieliśmy upomnieć się o pracowników oświaty. Spotkania i wyjazdy integracyjne od zawsze cieszyły się dużym zainteresowaniem. To podczas tych radosnych chwil zawiązywały się przyjaźnie i znajomości na długie lata. Członkowie brali udział również w uroczystościach, podczas których nagradzano ich za pracę i aktywność. Spotykaliśmy się służbowo, konsekwentnie realizując plany i zadania, ale również biorąc udział w rywalizacji sportowej, na terenie całego Okręgu Śląskiego, w kraju, czy poza jego granicami, odnosząc często bardzo dobre wyniki.

Od 2004 roku Oddział ZNP w Zabrze był organizatorem Mistrzostw Śląska w Piłce Nożnej Pracowników Oświaty.

Nasi przedstawiciele brali czynny udział we wszystkich działaniach związku.

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ZABRZE

Kolejne kadencje przynosiły sukcesy, ale i porażki. Otwierały nowe możliwości. Zawsze dbaliśmy o tradycję. Pielęgnowujemy to, co sprawdzone, naprawiamy to, co słabsze, jesteśmy otwarci na to, co rozwojowe.

Od wielu lat działają w naszym oddziale sekcje związkowe: SPAiO, SEiR i zawodowe: sekcja Bibliotekarzy, a od niedawna sekcja Szkolnictwa Zawodowego oraz Klub Młodego Nauczyciela. Różne są efekty tych działań, ale poszukujemy ciekawych rozwiązań, proponujemy szkolenia, warsztaty, często również korzystając z propozycji Okręgu Śląskiego czy Zarządu Głównego. Prowadzimy spotkania i szkolenia dla prezesów ognisk.

Nasi członkowie to często bardzo zaangażowani i aktywni pracownicy oświaty. Odnosili i odnoszą wiele sukcesów na polu edukacji i wychowania, terapii i wsparcia, czy nowych technologii. Dają się poznać jako świetna kadra kierownicza i zarządzająca, jako zespół odpowiedzialnych i wykwalifikowanych pracowników administracji. Grupa dobrze zorganizowanych i sumiennych pracowników obsługi.

Budujemy wspólnie bank pomysłów i propozycji na kształcenie, ale nie zapominamy o relaksie, zabawie i wypoczynku.

2014 rok zaczynamy od wyborów. Młodzi prześcigają się w pomysłach, dzieląc się swoimi umiejętnościami, równocześnie czerpiąc doświadczenia tych nieco starszych.

Kontynuujemy piękne sportowe tradycje, ale i honorujemy naszych aktywnych i zasłużonych związkowców.

Wspieramy działania czytelnicze i zawsze jesteśmy obecni tam, gdzie mówi się o edukacji, wychowaniu czy bezpieczeństwie.

Z radością i uśmiechem, zawsze życzliwi, zawsze razem... podczas konferencji, zebrań, pikiet czy manifestacji. Codziennie, kiedy wymaga tego od nas sytuacja..., a przecież też mamy swoje życie, pasję, rodziny i codzienne troski. Na szczęście jesteśmy nie tylko przy sukcesach, ale również w trudnych i smutnych chwilach.

Poprzednia kadencja to znów nowe wyzwania dla wielu z nas. Czas po strajku, największym wydarzeniu w dotychczasowej historii polskiej edukacji, skrajne emocje, u jednych rozczarowanie, dla innych pewność i siła.

I nagle... covid... zdalna nauka i praca... również w działalności związkowej. Znów pokazaliśmy, że jesteśmy otwarci na kształcenie przez całe życie.

Ale co najważniejsze, że tęsknimy za naszymi koleżankami i kolegami, za ludźmi i normalnością.

Niestety, nadszedł kolejny czas próby – wojna w Ukrainie. Ten egzamin również zdaliśmy wzorowo, choć wolelibyśmy pokój.

Radość, kiedy w 2022 r. mogliśmy wreszcie spotkać się podczas kolejnych rozgrywek sportowych, lub wyruszyć na szlak „W sercu Jury” u naszych kolegów z Oddziału ZNP w Zawierciu.

Musieliśmy też przypomnieć, że „Edukacja jest najważniejsza”, że każdy w swoim życiu spotka się z nią lub chociaż o nią otrze. Dlatego byliśmy w Miasteczku Edukacyjnym. Ale w dniu jego otwarcia, wraz z młodymi nauczycielami z całej Polski, zeszliśmy do podziemi kopalni Guido, ponieważ byliśmy organizatorami XVIII Ogólnopolskiego Zlotu Młodych Nauczycieli ZNP.

Jest czas pracy, jest czas zabawy. Kreatywność nie zna granic... Ciekawe, kto rozpozna te tajemnicze postacie, a są dziś na sali...

Na sportowo, z humorem i zdrowo. Kuligi, wyjazdy, w przeróżnych konfiguracjach, pikiety – to już bardziej poważnie, wyborczo i zawsze z pamięcią i szacunkiem do historii i ojczyzny.

Zbliża się nowa kadencja, a my wciąż w działaniu, w grupie. Pomysłów nie brakuje. Dokonujemy wyborów, czasami musimy podejmować szybkie i trudne decyzje.

Nasz czas biegnie ciekawym rytmem, poprzez prace nad dokumentami, spotkania w trudnych indywidualnych sprawach, po spotkania ze wspianymi, bardziej doświadczonymi członkami.

A za chwilę jedziemy uczcić pamięć, pielęgnować tradycję. Innym razem wsiadamy do autocarów i idziemy do Warszawy, żeby zapukać tam, gdzie ważą się losy pracowników, a innym razem, by nacieszyć oczy pięknem krajobrazów, zabytków lub cudów techniki. I już rodzi się pomysł na szkolenie lub kolejne ciekawe warsztaty... bliżej przyrody... i mamy doświadczonych pasjonatów, i bez skrępowania biegamy boso po łąkach, żeby później móc to wszystko pokazać naszym uczniom, albo po prostu znaleźć sposób na codzienny stres.

Tacy jesteśmy!!!

Jesteśmy bardziej doświadczeni, ale wciąż otwarci na poznawanie czegoś nowego. Zmieniają się ludzie, coś kontynuujemy, z kimś zaczynamy nową współpracę... i okazuje się, że intuicja nas nie zawiodła, znów znalazł się ktoś pełen energii, pomysłów, chęci do działania...

Dbamy o siebie wzajemnie, bo każdy z nas jest częścią tej pięknej historii...

...Życie nie tylko po to jest by brać.

Życie nie po to by beczynnienie stać.

Bo aby żyć siebie samego trzeba dać...

Te słowa utworu „Tolerancja” Stanisława Sojki, nie potrzebują dodatkowego komentarza, ani argumentów, dlaczego tacy jesteśmy...

Nieważne, ile mamy lat, ile dobrych czy złych doświadczeń. Najważniejsze, że potrafimy rozmawiać i wspierać się wzajemnie. Że zauważamy siebie i nie uciekamy od trudnych tematów. Że potrafimy wykrzesać z siebie to dobro, ten optymizm i to, że po prostu chce nam się chcieć.

Czy to nie jest „Edukacja dla pokoleń?” Odpowiedzcie sami...

Bądźcie z nami przez kolejne lata, bo ZNP to zdecydowanie najlepsza przynależność!!!

Jolanta Jaskółka

*Dalej naprzód. Pierwsza z lewej Jolanta Jaskółka,
pierwsza z prawej—Zofia Golemo.*

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ZABRZE

Zofia, Zosia, Zosieńka...

Życzliwa, serdeczna, ciepła, wrażliwa, silna, wytrwała, konkretna, pracowita ... to tylko ułamek listy zalet kol. Zofii Golemo, kobiety niezwyklej, która swoje życie opiera na działaniu, Związek Nauczycielstwa Polskiego nazywa drugim domem, a jego członków - drugą rodziną. Od dnia, kiedy otrzymała swoją pierwszą legitymację ZNP, mijają 74 lata. Spójrzmy zatem, jak kształtował się związkowy życiorys naszej Koleżanki.

Zosia Bajorek przysłała na świat 15 maja 1931 roku w Niegłowicach. Swoją drogę zawodową rozpoczęła 1 września 1951 roku w Łomży. Wtedy też zasiłowała szeregi Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W 1955 roku los przywiódł ją na Śląsk, do Zabrza. Pracowała tu kolejno w Szkole Podstawowej nr 5, nr 12 i nr 16. Przez

współpracowników oraz swoich podopiecznych postrzegana była jako osoba charyzmatyczna, kompetentna, kochająca dzieci i młodzież, potrafiąca dostrzegać potencjał i dobro w każdym uczniu.

Nie tylko nauczanie ją angażowało, uczestniczyła równie aktywnie w działaniach ZNP. Weszła w skład komisji kulturalno-oświatowej, a następnie komisji socjalno-mieszkaniowej. Była przedstawicielką Zarządu Oddziału w Pracowniczej Kasie Zapomogowo-Pożyczkowej (wówczas agendzie ZNP) oraz jej opiekunką. Przez kolejne lata pełniła różne funkcje związkowe. Osoby z jej otoczenia doskonale wiedziały, że w każdej sytuacji można na nią liczyć, a rzetelność, odpowiedzialność i empatia to jej drugie imię.

Rok 1981, który zapisał się na kartach historii Polski wprowadzeniem stanu wojennego, dla ZNP oznaczał zawieszenie działalności. Członkowie związku jednak nie pozostali bierni. Zofia Golemo była w grupie działaczy, którzy podjęli się trudnego zadania reaktywacji zabrzańskiego Oddziału ZNP. Na początku 1983 roku współtworzyła Komitet Założycielski ZNP w Zabrze, a w marcu tego samego roku współorganizowała Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze, podczas którego została wybrana do Zarządu Oddziału.

Emerytura nie była dla niej tożsama z brakiem zaangażowania w sprawy związkowe, wręcz przeciwnie - nadal czynnie uczestniczyła w pracy Sekretariatu oraz Zarządu Oddziału, przy okazji chętnie dzieląc się z koleżankami i kolegami swoim wieloletnim doświadczeniem. W 1994 roku weszła w skład Okręgowej Komisji Rewizyjnej w Katowicach.

Zofia Golemo to osoba, która świadomie oraz z całkowitym przekonaniem wybrała zawód nauczyciela i z pasją wykonywała go przez lata. To osoba, która wstępując do ZNP, zakładała pełną oddania pracę na rzecz oświaty. Jej zasługi i działania nie mogły więc pozostać niezauważone - uhonorowano ją m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużonego w Rozwoju Województwa Katowickiego oraz Złotą Odznaką ZNP.

Justyna Adamiak

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - TYCHY

Edukacja zmienia świat—zachwycające świętowanie 70-lecia Oddziału ZNP w Tychach.

20 września 2025 roku w Tyskiej Mediatece odbyła się uroczystość 70-lecia Oddziału ZNP w Tychach.

Dreszcz emocji od początku. Filmy: „Najważniejszy” w reżyserii Marcina Skorka, oraz „Dziewczynka z czerwonym” Sławomira Żukowskiego, twórcy nauczycielskiego teatru. Następnie muzyczna uczta duchowa. Otóż prezentuje się skrzypaczka Jagoda Giedwiłło. Tak rozpoczęło się świętowanie. Podwójne, bo i lat 70 Oddziału w Tychach i 120 lat całego Związku. Nie ma przyszłości bez spojrzenia w przeszłość, wszak „*Historia magistra vitae*”. Zebrani zobaczyli prezentację multimedialną o historii Oddziału. Wszystko przy akompaniamencie nokturnu cis-moll Fryderyka Chopina w wykonaniu Heleny Chylaszek.

Nadszedł czas wspomnień. Prezes Oddziału Ewa Szczypiór wspomniała swoich poprzedników: Stanisława Kowolika, Karola Krawczyka, Anielę Krakowską, Franciszka Banota, Mariana Rauszera, Marię Kościańczuk, Stefana Szrubarza, Janinę Półtorak, Barbarę Świerad i Gabrielę Stańczyk. Podkreśliła, że właśnie ich zaangażowanie pozwoliło wcielać marzenia w życie. Na szczególne uznanie zasłużyła Gabriela Stańczyk, której zadedykowano piosenkę Sanah „Nic dwa razy się nie zdarza” wykonaną przez młodą lokalną artystkę.

Nie zapomniano o innych gościach. Po wprowadzeniu Sztandaru Oddziału ZNP w Tychach i odśpiewaniu hymnu związkowego, gospodyni powitała znamienitych gości, w tym Jadwigę Aleksandrę Rezler - wiceprezes Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, Anetę Mastalerz - Prezes Okręgu Śląskiego ZNP, przedstawicieli lokalnego samorządu oraz tyskiej Oświaty, członków Zarządu Okręgu Śląskiego. Muzyczną

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - TYCHY

oprawę zapewnił młody i utalentowany gitarzysta Leon Skorupski.

Nie ma uroczystości bez uhonorowania najbardziej zasłużonych działaczy. Uhonorowano osoby Złotą Odznaką ZNP. Działacze z najdłuższym stażem otrzymali medal 120-lecia ZNP wraz z listami gratulacyjnymi. Zostały one wręczone przez Jadwigę Aleksandrę Rezler - wiceprezes Zarządu Głównego

Związku Nauczycielstwa Polskiego, Anetę Mastalerz - Prezes Okręgu Śląskiego ZNP i Ewę Szczypiór - Prezes Oddziału ZNP w Tychach. Ceremonia była przeplatana pokazami artystycznymi - tanecznym „Wszystkie ręce na pokład”, wykonanym przez zespół „Volare” z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 oraz układem „Walc Hermiony”, zaprezentowanym przez zespół „Miniatura taneczna” z Młodzieżowego Domu Kultury nr 1.

Następnie medale okolicznościowe otrzymali zasłużeni działacze z długoletnim stażem związkowym. Do wręczających dołączył Zbigniew Dworecki - przewodniczący Krajowej Sekcji Emerytów i Rencistów. Publiczność podziwiała układ „Rozgrywka”, wykonany przez zespół taneczny „Corrida” oraz występ Zespołu Tańca Towarzyskiego „Swing” działającego w Młodzieżowym Domu Kultury nr 2.

Na zakończenie wysłuchano wystąpienia kol. Ewy Szczypiór - Prezes Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Tychach. Wyraziła ona nadzieję, że zarówno dzisiejsza uroczystość, jak i dalsza działalność Związku Nauczycielstwa Polskiego będą dla wszystkich okazją do refleksji i dostrzegania szansy na łączenie tradycji z nowoczesnością. Współczesność jest bowiem następstwem przeszłości i dzięki temu edukacja zmienia świat. Na szczególną uwagę zasługują znamienne słowa: *„Za nami 70 lat historii. Życzymy sobie, by do dalszego rozwoju motywowały nas wspólne działania oraz współodpowiedzialność za wychowanie i wykształcenie kolejnych pokoleń – tych, które być może za kolejne 70 lat staną na tej scenie, w zupełnie innej edukacyjnej rzeczywistości, wspominając nas.”* Zebrani przedstawiciele władz samorządowych; miejskich, gminnych i powiatowych oraz instytucji państwowych—straży pożarnej, policji i sanepidu z entuzjazmem przyjęli jej słowa.

Po tej uczcie duchowej, wypełnionej muzyką i tańcem, zaproszono zebranych, aby wpisywali się do Księgi Pamiątkowej, robili na ścianie pamiątkowe zdjęcia. Nie zabrakło również tradycyjnego, bogatego, smacznego poczęstunku. I tak właśnie, dnia 20 września 2025 roku, Oddział ZNP w Tychach godnie i hucznie świętował w gronie przyjaciół, sympatyków, ludzi życzliwych ZNP. Gratulujemy organizacji tak zachwycającego wydarzenia!

Monika Kłyszcz-Kaczmarek

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE

Podziękowania dla ZNP odbiera Prezes Oddziału

Alicja Stysz-Adamska

Dzień Edukacji Narodowej jest wyjątkowym dniem w życiu każdego pracownika oświaty, dniem, w którym uczniowie, rodzice, władze, środowisko, zauważają znaczącą rolę nauczycieli i pracowników niepedagogicznych. Dlatego też zwyczajem Związku Nauczycielstwa Polskiego stało się obchodzenie tego święta w związkowym gronie. W tym roku uroczystość odbyła się 23 października w Młodzieżowym Domu Kultury im. dr H. Jordana w Siemianowicach Śląskich.

Prezes Oddziału **kol. Alicja Stysz-**

Adamska powitała licznie przybyłych gości, w szczególności: **kol. Jolantę Jaskółkę** - Wiceprezes Zarządu Okręgu Śląskiego ZNP, Panią **Beatę Gałęcką** - II Zastępcę Prezydenta Miasta Siemianowice Śląskie, Panią **Annę Sobieraj** - Naczelnik Wydziału Edukacji, **kol. Joannę Książek-Gul** - Dyrektor MDK, **kol. Damiana Królikowskiego** - Dyrektora ZS Cogito oraz jubilatów obchodzących 25 i 50 lat w ZNP, odchodzących na emeryturę, członków Zarządu Oddziału, prezesów Ognisk i członków Zarządu Sekcji Emerytów i Rencistów.

Szczególnie ciepłe podziękowania zostały skierowane w stronę Dyrektora MDK za gościnę i pomoc w przygotowaniu związkowej uroczystości oraz Dyrektora ZS Cogito za przygotowanie pysznego poczęstunku.

Całość imprezy poprowadziły **koleżanki Katarzyna Dermin i Iwona Rutkowska-Pędzijska** - wiceprezesi Zarządu Oddziału ZNP.

Uroczystość rozpoczęła się programem artystycznym, przygotowanym przez wychowanków MDK Jordan pod kierownictwem wyśmienitego nauczyciela tejże placówki, koleżanki **Bogumiły Kliś**.

Część oficjalna nie mogłaby się odbyć bez najważniejszych wydarzeń z historii 120-lecia Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz 103 lat Siemianowickiego Oddziału ZNP. Tak dostojny jubileusz był wyśmienitą okazją do wręczenia medalu okolicznościowego 120-lecia ZNP władzom Siemianowic Śląskich.

Nie zabrakło odznaczeń i wyróżnień, w tym Medalem Komisji Edukacji Narodowej dla **kol. Małgorzaty Augustowskiej** z Przedszkola nr 18, **kol. Krystyny Gapińskiej** z Sekcji Emerytów i Rencistów i **kol. Joanny Rogozińskiej** ze Szkoły Podstawowej nr 6 oraz Złotymi Odznakami ZNP dla: **kol. Haliny Kaim** z II Liceum Ogólnokształcącego, **kol. Michała Nowaczyka** z Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych oraz **kol. Natalii Popczyk** z Sekcji Emerytów i Rencistów. Odznaczenia te zostały oficjalnie wręczone na XXII Dniu Związkowca, dnia 18 października 2025 roku w Raciborzu.

Zarząd Główny ZNP przyznał również 3 Odznaki za 50-letnią przynależność do ZNP koleżankom: Cecylii Anderko, Krystynie Klimczak oraz Marii Lempie.

Tradycją siemianowickiego Oddziału jest wyróżnianie członków, którzy należą do ZNP 25 lat. W tym roku wyróżnienie takie otrzymały koleżanki: **Małgorzata Białas, Monika Cieślak, Monika Korfanty, Alicja Stysz-Adamska i Anna Zagąta.**

U honorowani członkowie ZNP

Mamy wśród członków ZNP osoby z wieloletnią przynależnością. W roku jubileuszowym 120-lecia ZNP w siemianowickim Oddziale ZNP są to koleżanki; Zuzanna Lampa (65 lat w ZNP), Lidia Kalinowska i Barbara Szczepańczyk (60 lat w ZNP), Małgorzata Cegła i Krystyna Górka (55 lat w ZNP).

Jubilatki zostały uhonorowane na uroczystości SEiR, 16 października br.

U honorowano również osoby odchodzące na emeryturę, w tym koleżanki: **Bożenę Błach, Jo-**

lantę Erbel-Banik, Renatę Jaroń-Guzy, Barbarę Michnik, Małgorzatę Różecką i Urszulę Styperek.

Podziękowano również za aktywną pracę na rzecz związku Przewodniczącym Sekcji - **kol. Katarzynie Podgórskiej, Beacie Wolnej- Kudełko i Natalii Popczyk** oraz całemu **Zarządowi Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Siemianowicach Śląskich**, jak również **Zarządowi SEiR.**

Na zakończenie nie zabrakło wystąpień zaproszonych gości, podziękowań oraz wielu przemitych słów skierowanych w stronę siemianowickiego Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Alicja Stysz-Adamska

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - PSZCZYNA

„Przeszłość dla przyszłości – uroczystości 120-lecia ZNP w Oddziale w Pszczynie.”

W słoneczne, poniedziałkowe popołudnie, w urokliwej Pszczynie, odbyły się obchody 120-lecia Związku Nauczycielstwa Polskiego. Pierwszą częścią tej wzruszającej uroczystości było odświeżenie pomnika Związku Nauczycielstwa Polskiego i Tajnej Organizacji Nauczycielskiej oraz ławeczki ZNP na Placu Wolności i Zwycięstwa. Pod-

niosłym wydaje się fakt, że ławeczka i pomnik niosą nadzieję, że TON i ZNP będą zapamiętane przez następne pokolenia mieszkańców Pszczyny. Może to patetyczne słowa, ale w pełni oddające powagę tych wyjątkowych chwil.

Plac wypełnił się zaproszonymi gośćmi. Ceremonię rozpoczęto od hymnu ZNP, potem wprowadzono Sztandary Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Pszczynie. Następnie uroczystie odświeżono pomnik TON-u i ławeczkę ZNP. Uczestnikami ceremonii byli: prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego Sławomir Broniarz, wiceprezes ZG ZNP Jadwiga Aleksandra Rezler, prezes Okręgu Śląskiego ZNP Aneta Mastalerz, prezes Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Pszczynie Mirosław Kozik, przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków

Zawodowych Piotr Ostrowski, burmistrz Pszczyny Dariusz Skroboł, starosta pszczyński Grzegorz Wanot oraz jego zastępca Damian Cieszewski.

Kolejna część obchodów odbyła się w Sali Sesyjnej Starostwa Powiatowego. Najpierw usłyszeliśmy zajmujące, pełne pasji wystąpienie Mirosława Kozika prezesa Oddziału ZNP w Pszczynie. Później zaprezentowano krótką prelekcję historyczną o miejscu, w którym posadowiony został

pomnik. Warto nadmienić, że płyta z napisem to odlew z brązu, wykonany został przez znanego w Europie rzeźbiarza Michała Batkiewicza. Odlew został wykonany w pracowni artysty w Krakowie.

Usłyszeliśmy też zabawną gawędę o Pszczynie pana Henryka Skroboła—przewodnika i pasjonata lokalnej historii. Zajmujące wystąpienia prezesa ZNP Sławomira Broniarza oraz prezesa Okręgu Śląskiego Anety Mastalerz i kolejne, ciekawe przemówienia zaproszonych gości, stały się przyczynkiem do ożywionej debaty. Przemawiali do zebranych: przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Piotr Ostrowski, burmistrz Pszczyny Dariusz Skroboł, starosta pszczyński Grzegorz Wanot, wicestarosta pszczyński Damian Cieszewski.

Nadszedł czas podziękowań. Prezes Oddziału ZNP w Pszczynie, przy okazji ich składania nadmienił, że większość została już wręczona dnia 8 października 2025 roku podczas uroczystej Gali ZNP w Pszczyńskim Centrum Kultury. W dniu odsłonięcia pomnika, czyli 13 października 2025 roku, podziękowania w formie okolicznościowych medali upamiętniających 120-lecie ZNP otrzymali: Krystian Szostak za pełnienie funkcji wiceprezesa Zarządu Oddziału w latach 1990- 1992, Elżbieta Żywczok za działania na rzecz Oddziałowej Sekcji Emerytów i Rencistów, Sławomir Broniarz za nieustanne wspieranie Oddziału w Pszczynie, przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Piotr Ostrowski za wsparcie ZNP jako członka OPZZ. Kulminacyjnym punktem uroczystości były serdeczne podziękowania władz samorządowych skierowane do koleżanki Aliny Michalak - poprzedniego, wieloletniego prezesa Oddziału ZNP w Pszczynie.

Po części oficjalnej zaproszono zebranych gości na sesję fotograficzną przy specjalnej ścianie, gdzie nagrywano również wypowiedzi na potrzeby filmu, który upamiętni tegoroczne uroczystości. Kronika Oddziału ZNP w Pszczynie zapełniła się pamiątkowymi wpisami.

Na zakończenie uroczystości podniebienia uczestników zachwyciły smaki jubileuszowego tortu oraz produktów Lokalnej Marki Ziemi Pszczyńskiej, dzięki czemu biesiadowanie było niezwykle przyjemne. Zgromadzeni byli zgodni, że uroczystość, dzięki perfekcyjnemu i rzetelnemu przygotowaniu, wypadła znakomicie i na długo zapisze się w ich pamięci.

Monika Klyszcz-Kaczmarek

UROCZYSTOŚCI ODDZIAŁOWE - ŁAZISKA GÓRNE

ZNZ Oddział w Łaziskach Górnych zmienia standardy!

Tak świętuje 120 lat w stylu "work-life balance"

Z okazji jubileuszu – 120 lat działalności Związku Nauczycielstwa Polskiego w Oddziale ZNP w Łaziskach Górnych przygotowano projekt, który łączy historię z nowoczesnością. Z inicjatywy Prezes Oddziału Aleksandry Rutkowskiej powstał film oraz statuetki z przesłaniem międzypokoleniowym, nawiązujący do historii Związku Nauczycielstwa Polskiego. Ten krótki materiał został zrealizowany przy współudziale sztucznej inteligencji i wsparciu sponsora **Wiral Emporium Academy**. Aby utrwalić pamięć o tej rocznicy, prezes zadbała także o specjalnie zaprojektowane breloczki dla członków. Każdy z nich zawiera link do filmu oraz do strony internetowej ZNP. Ten pomysł to odpowiedź na wyzwania XXI wieku – upamiętnienie jubileuszu w formie, która łączy symbolikę z cyfrowym dostępem do wiedzy i historii. Dzięki temu tradycja staje się inspiracją dla kolejnych pokoleń, a pamięć o 120-leciu ZNP pozostaje żywa i dostępna w nowoczesny sposób.

Świętujemy 120-lecie ZNP – razem, aktywnie i z uśmiechem! Zamiast jednej centralnej uroczystości postawiliśmy na wydarzenia, które pozwoliły nam odpocząć, zintegrować się, spędzić czas w gronie bliskich.

Za nami wyjątkowe chwile pełne wrażeń: **Wycieczka do winnicy Synapsa w Kędzierzynie-Koźlu** – poznaliśmy tajniki winiarstwa i delektowaliśmy się lokalnymi smakami w pięknej scenerii.

•**Budapeszt i malownicze Szentendre** – odkrywaliśmy uroki miasta nad Dunajem, spacerując po zabytkowych uliczkach, podziwiając panoramę z Wzgórza Gellérta, a w Szentendre zachwyliła nas artystyczna atmosfera i kolorowe zaułki.

•**Seans filmowy w kinie Helios w Katowicach** – obejrzelśmy film o Chopinie, który ukazał go nie tylko jako genialnego kompozytora, ale też jako człowieka z krwi i kości.

•**Czeska Toskania – Morawy Południowe** – malownicze krajobrazy, winnice i atmosfera, która sprzyjała odpoczynkowi.

•**Impreza andrzejkowa** – wspólna zabawa, wróżby i tańce do późnych godzin.

Jarmark w wołoskim Betlejem i bajkowym Libusinie – gdzie poczujemy magię świąt, delektując się regionalnymi przysmakami i rękodziełem.

Dziękujemy wszystkim za udział i wspólne tworzenie atmosfery, w której praca i życie prywatne harmonijnie się łączą. To był czas pełen energii, inspiracji i dobrych emocji. Jesteśmy gotowi na następne jubileusze. !

Aleksandra Rutkowska

ZŁOTY, DEBATY I SZCZYPOTA PUBLICYSTYKI

PRZESZŁOŚĆ – TERAŻNIEJSZOŚĆ – PRZYSZŁOŚĆ

W dniu 19 września rozpoczął się cykl trzech ważnych wydarzeń, związanych z obchodami w Okręgu Śląskim Jubileuszu 120 – lecia Związku Nauczycielstwa Polskiego. Każdy członkowi tematu debaty będzie miał swoje odzwierciedlenie w kolejnym wydarzeniu:

1. Przeszłość – debata;
2. Teraźniejszość – Dzień Związkowca,
3. Przyszłość – Złot Młodych Nauczycieli.

Śląską debatę zaszczylili swoją obecnością Prezes Sławomir Broniarz oraz wiceprezes Zarządu Głównego Jadwiga Aleksandra Rezler.

Uroczystość rozpoczęło uroczyste otwarcie Sali Konferencyjnej im. Jerzego Surmana. Wstęgę przecięli:

Prezes ZNP Sławomir Broniarz, wiceprezes Zarządu Głównego Jadwiga Aleksandra Rezler oraz Prezes Okręgu Śląskiego Aneta Mastalerz.

Debatę rozpoczęła koleżanka Prezes Aneta Mastalerz, która przedstawiła w skrócie historię ZNP oraz działalność TON w okresie II wojny światowej. Następnie swoje wystąpienie zaprezentował Prezes Sławomir Broniarz. W centralnym punkcie wydarzenia moderator Debaty kolega Mirosław Kozik – Sekretarz Zarządu Okręgu Śląskiego, zaprosił byłego Prezesa Okręgu Śląskiego Kazimierza Piekarsza, Prezesa ZNP Sławomira Broniarza oraz Przewodniczącą OKMN Justynę Czyrnek - Rak jako przedstawicieli przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, do odpowiedzi na przygotowane zagadnienia. Panel dyskusyjny wykazał, jak wiele wyzwań stoi przed Związkiem Nauczycielstwa Polskiego w nawiązaniu do jego przeszłości, aktualnej sytuacji oświaty w Polsce oraz edukacji dla przyszłych pokoleń.

Ewa Olszok

ZŁOTY, DEBATY I SZCZYPOTA PUBLICYSTYKI

XXI Ogólnopolski Złot pełen refleksji, inspiracji i historii

W Ustroniu Jaszowcu odbył się XXI Ogólnopolski Złot Młodych Nauczycieli – wydarzenie, które od ponad dwóch dekad gromadzi młodych nauczycieli z całej Polski, tworząc przestrzeń do wymiany doświadczeń, zacieśniania współpracy i wspólnego zastanawiania się nad przyszłością edukacji. Tegoroczna konferencja przebiegała pod hasłem: „Rola młodego nauczyciela w 120-letniej historii Związku Nauczycielstwa Polskiego”.

Spotkanie rozpoczęło się od odśpiewania hymnu ZNP oraz uroczystego powitania gości. Wśród nich znaleźli się przedstawiciele Zarządu Głównego ZNP, Prezes Okręgu Śląskiego, Wiceprezesi, historyk dr Piotr Wierzbicki. Szczególnie ciepło przywitano młodych nauczycieli – głównych bohaterów wydarzenia. Słowa otwarcia wygłosili: kol. Aneta Mastalerz, Prezes Okręgu Śląskiego ZNP oraz kol. Justyna Czyrnek-Rak, Przewodnicząca Śląskiego Okręgowego Klubu Młodego Nauczyciela. Podkreślono, że Złot to nie tylko tradycja, ale też ważne forum dla nowych pokoleń pedagogów, które kształtują kierunek, w jakim podąża edukacja.

W 120-letnią historię nauczycielstwa – krok po kroku.

Pierwsza część konferencji poświęcona była przeszłości. kol. Aneta Mastalerz przypomniała najważniejsze momenty z historii Związku, który w tym roku obchodzi swoje 120-lecie. Następnie uczestnicy mieli okazję wysłuchać niezwykle interesującego wykładu dr Piotra Wierzbickiego. Prelegent przeprowadził słuchaczy przez ponad wiek historii polskich nauczycieli – od walki o prawa zawodowe, po budowę systemu edukacji w niepodległej Polsce.

Awans zawodowy bez tajemnic

Drugi blok tematyczny, poświęcony teraźniejszości. Kol. Ewa Niedbała, wiceprezes Zarządu Okręgu Śląskiego ZNP i specjalistka ds. awansu zawodowego, szczegółowo omówiła aktualne przepisy oraz praktycz-

ne aspekty związane z rozwojem kariery nauczyciela. Jej wystąpienie spotkało się z dużym zainteresowaniem nauczycieli, którzy zadawali liczne pytania i dzielili się własnymi doświadczeniami. Głos zabierała również kol. Monika Derwisz, przewodnicząca Centralnego Klubu Młodego Nauczyciela, zachęcając do dalszej wymiany doświadczeń i budowania wspólnoty nauczycielskiej.

Jaka przyszłość przed młodymi nauczycielami?

Ostatnia część Zlotu była poświęcona przyszłości zawodu nauczyciela. Kol. Justyna Czyrnek-Rak przedstawiła wizję rozwoju młodej kadry pedagogicznej w zmieniającej się rzeczywistości szkolnej. Następnie odbył się panel dyskusyjny, który poprowadziła kol. Natalia Pogoda. Młodzi nauczyciele wymieniali się spostrzeżeniami i pomysłami dotyczącymi przyszłych działań Klubów Młodego Nauczyciela w całej Polsce.

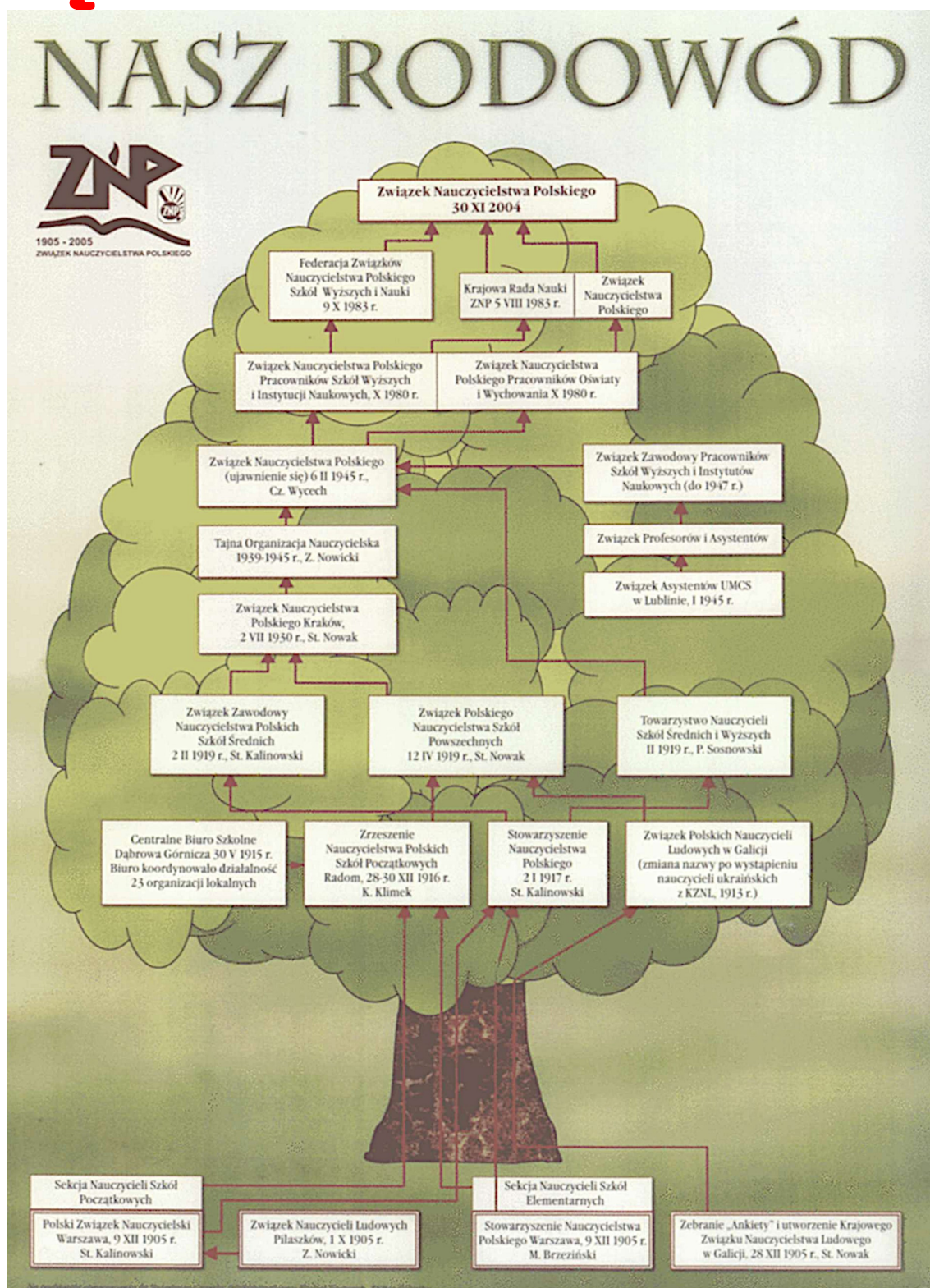
Zlot to nie tylko konferencja, ale i integracja. Po zakończeniu części merytorycznej uczestnicy spotkali się podczas uroczystej kolacji z muzyką. Była to okazja do rozmów, nawiązania nowych znajomości i wymiany inspiracji w

mniej formalnej atmosferze.

Następnego dnia zaplanowano zebranie Zarządu Centralnego Klubu Młodego Nauczyciela – kolejny krok w kierunku współpracy i planowania działań na przyszłość.

XXI Ogólnopolski Zlot Młodych Nauczycieli w Ustroniu pokazał, że młodzi nauczyciele są nie tylko świadomi historii ZNP, ale też pełni energii i gotowi do aktywnego kształtowania przyszłości polskiej edukacji.

ŚLĄSKIE KORZENIE ZNP

Jest rok 1888—dwójka nauczycieli—Jerzy Kubisz i Jerzy Michejda tworzy w Ustroniu Kółko Nadwiślańskie. Po siedmiu latach działalności przenosi się ono do Cieszyna, gdzie przyjmuje w 1895 roku nazwę Polskie Towarzystwo Pedagogiczne. Oficjalną działalność, po zatwierdzeniu statutu przez rząd krajowy w Opawie, zaczyna w roku 1896. Organem Towarzystwa jest Miesięcznik Pedagogiczny.

Ostatnim Prezesem Towarzystwa jest Jan Żebrok w 1924 roku. Bowiem w tym roku nastąpiło połączenie Towarzystwa z Komisją Śląską Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, zaś Jan Żebrok został członkiem władz centralnych i regionalnych na Śląsku—by w latach 1928-1929 zostać prezesem Okręgu Śląskiego.

Moim zdaniem oddział w Ustroniu może w przyszłym roku obchodzić 138-lecie istnienia, a w Cieszynie 130-lecie.

Dajcie znać na: ogniskowiec@znp.edu.pl czy Naczelny Ogniskowca dobrze myśli?